

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε
101 91 Παπάγου
Τηλέφωνο: 2106508120
Τηλεομοιότυπο: 2106508299
Δ/ση ηλεκτρον. ταχυδρ.: tkvel@yme.gov.gr

Παπάγου, 23/04/2021
Αρ. Πρωτ: 111522

Προς
τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοινοποίηση

1. Βουλευτή κ. Βασίλειο Κεγκέρογλου
2. Βουλευτή κ. Γιώργο Μουλκιώτη
3. Βουλευτή κ. Χρήστο Γκόκα
4. Υπουργείο Οικονομικών

Δια της Βουλής των Ελλήνων

Θέμα: «Η Πολιτεία οφείλει να εισακούσει το πάγιο αίτημα του Εθνικού Αναπηρικού Κινήματος για ρύθμιση του θέματος της διέλευσης οχημάτων ατόμων με αναπηρία από τα διόδια προς όφελος των αναπήρων»

Σχετ: Η **Ερώτηση 5230/22.03.2021** Ομάδας Βουλευτών του ΚΙΝΑΛ

Σε απάντηση της παραπάνω σχετικής Ερώτησης, παρακαλούμε όπως ενημερώσετε τους κυρίους Βουλευτές ότι με τις Συμβάσεις Παραχώρησης που κυρώθηκαν από τη Βουλή των Ελλήνων με Νόμους το ελληνικό Δημόσιο ανέθεσε σε κοινοπραξίες εταιρειών (Παραχωρησιούχοι) έργα για τη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση των Αυτοκινητοδρόμων, έναντι Συμβατικού Ανταλλάγματος που συνίσταται στο Δικαίωμα Εκμετάλλευσης των Έργων σε συνδυασμό με την καταβολή άλλων ανταλλαγμάτων.

Το Δικαίωμα Εκμετάλλευσης των Έργων συνίσταται, μεταξύ άλλων, στην παραχώρηση εκ μέρους του Δημοσίου στους Παραχωρησιούχους του δικαιώματος επιβολής και είσπραξης για ίδιο λογαριασμό Διοδίων Τελών από τους Χρήστες. Σημειώνεται ότι η πολιτική διοδίων εντάσσεται στο συνολικό σχεδιασμό των Έργων Παραχώρησης και συνιστά σημαντικό μέρος της χρηματοδότησής τους. Τα έσοδα από τα διόδια σε συνδυασμό με δανεισμό, ίδια κεφάλαια των

Παραχωρησιούχων και χρηματοδοτική συμβολή του Δημοσίου, χρηματοδοτούν τόσο την κατασκευή και την αποπληρωμή των δανείων όσο και τη λειτουργία και συντήρηση των Έργων.

Στις Συμβάσεις Παραχώρησης των Αυτοκινητοδρόμων, επί των οποίων το Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών ασκεί την εποπτεία σε θέματα λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης, αναφέρονται ρητά οι κατηγορίες των χρηστών που απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής διοδίων τελών.

Οι κατηγορίες αυτές αφορούν αποκλειστικά οχήματα της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος, των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων, Ασθενοφόρα. Επίσης, εξαιρούνται τα οχήματα των εταιρειών Παραχώρησης, του Κατασκευαστή, του Υπευθύνου Λειτουργίας και των Υπηρεσιών του Δημοσίου, μόνον, όταν αυτά κινούνται για τους σκοπούς εκτέλεσης των Συμβάσεων Παραχώρησης.

Παρότι στις ανωτέρω Συμβάσεις τα οχήματα των Ατόμων με Αναπηρία δεν εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής διοδίων τελών, οι περισσότερες από τις εταιρείες Παραχώρησης, στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής τους ευθύνης επιτρέπουν στους δικαιούχους Δελτίων Στάθμευσης Ατόμων με Αναπηρία την ατελή διέλευση από τους σταθμούς διοδίων αρμοδιότητάς τους, με διαδικασία η οποία έγκειται στη διακριτική τους ευχέρεια, με σκοπό την αποφυγή φαινομένων καταστρατήγησης από οχήματα μη δικαιούχων.

Έτσι, η εταιρεία Παραχώρησης «ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.» έχει εφαρμόσει την έκδοση ηλεκτρονικής κάρτας και μόνο με αυτή καθίσταται δυνατή η ατελής διέλευση Ατόμων με Αναπηρία. Ομοίως, οι εταιρείες «ΝΕΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.» και «ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε.» δρομολόγησαν και ολοκλήρωσαν τη διαδικασία ατελούς διέλευσης με Ατόμων με Αναπηρία με χρήση ηλεκτρονικής κάρτας. Οι εταιρείες Παραχώρησης «ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε.» και «ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.» εξακολουθούν να ζητούν το Δελτίο Στάθμευσης Ατόμων με Αναπηρία για την πραγματοποίηση ατελούς διέλευσης.

Στον αντίποδα της ανωτέρω περιγραφείσας πολιτικής, η εταιρεία «ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.» έχει εφαρμόσει ειδική τιμολογιακή πολιτική με χρέωση 5€, αντί 13,30€, για την εν λόγω κατηγορία, ενώ η εταιρεία «ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε.» εφαρμόζει ρητά τις προβλέψεις της Σύμβασης Παραχώρησης (Ν.2245 – ΦΕΚ274Α'/1996), σύμφωνα με την οποία εξαιρούνται οι κατηγορίες που αναφέρονται στην πρώτη παράγραφο του παρόντος εγγράφου στις οποίες δεν περιλαμβάνονται τα Ατόμων με Αναπηρία.

Συνοψίζοντας, σας αναφέρουμε ότι η άσκηση της εμπορικής πολιτικής ανήκει αποκλειστικά στον εκάστοτε Παραχωρησιούχο, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή δεν αντίκειται στους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης. Δεδομένου δε ότι η πολιτική διοδίων έχει κυρωθεί με τους σχετικούς Νόμους των Συμβάσεων Παραχώρησης, για την τροποποίησή τους απαιτείται συμφωνία με τους Παραχωρησιούχους, καθότι οποιαδήποτε μονομερής τροποποίηση των Συμβάσεων Παραχώρησης

εκ μέρους του Δημοσίου συνιστά Γεγονός Αθέτησης του Δημοσίου υποχρεώνοντάς το στην καταβολή της ανάλογης αποζημίωσης.

Το Προεδρικό Διάταγμα 241/2005 (ΦΕΚ290Α') και ειδικότερα το άρθρο 4 αυτού αναφέρει ότι η χρήση του Δελτίου Στάθμευσης για Άτομα με Αναπηρίες γίνεται: «α. Σε αποκλειστικής χρήσης χώρους στάθμευσης με οριζόντια και κάθετη σήμανση για οχήματα Ατόμων με Αναπηρίες. β. Κατά προτεραιότητα σε οδούς και χώρους που χρησιμοποιούνται για δημόσια κυκλοφορία οχημάτων, πεζών και ζώων.». Εξ αυτών δεν συνάγεται η υποχρέωση της ατελούς διέλευσης των Ατόμων με Αναπηρία από το οδικό δίκτυο των Αυτοκινητοδρόμων, παρά μόνον η κατά προτεραιότητα εξυπηρέτηση αυτών. Επίσης, η πρωτογενής και δευτερογενής νομοθεσία (ΦΕΚ141Α'/1986, ΦΕΚ236Β'/1987, ΦΕΚ1142Β'/2007, ΦΕΚ464Β'/2008) περί απαλλαγής διαφόρων κατηγοριών από την καταβολή διοδίων τελών δεν βρίσκει εφαρμογή στο οδικό δίκτυο των Αυτοκινητοδρόμων, των οποίων η λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση έχει παραχωρηθεί σε ιδιωτικές εταιρείες. Ως εκ τούτου η μέχρι σήμερα ατελής ή με έκπτωση διέλευση από τους Αυτοκινητοδρόμους αποτελεί επιπρόσθετη παροχή των Παραχωρησιούχων εταιρειών και όχι υποχρέωσή τους.

Παρά ταύτα το Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών, αντιλαμβανόμενο και συμμεριζόμενο την αναγκαιότητα εξυπηρέτησης των Ατόμων με Αναπηρία, κατόπιν διαβούλευσης με τους εκπροσώπους των εταιρειών Παραχώρησης και σε συνεργασία με την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ), εργάστηκε προς την κατεύθυνση της εξεύρεσης λύσης με την καταρχάς υιοθέτηση ενιαίου τρόπου εξυπηρέτησης των ατόμων αυτών από τις εταιρείες που σήμερα διαχειρίζονται το δίκτυο των Αυτοκινητοδρόμων στη χώρα μας.

Προς την κατεύθυνση αυτή εντάχθηκε στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία διάταξη με την οποία προβλέπεται, από πλευράς Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, ο καθορισμός του απαιτούμενου νομοθετικού πλαισίου και η δρομολόγηση της έκδοσης ηλεκτρονικής κάρτας διοδίων των δικαιούχων ατόμων με αναπηρία για την απλούστευση της διαδικασίας διέλευσής τους από τους σταθμούς διοδίων, με την οποία παράλληλα οι δικαιούχοι γίνονται αποδέκτες όλων των ισχυουσών ευνοϊκών ρυθμίσεων χρέωσης, με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης εντός του έτους 2021.

Παράλληλα στον πρόσφατο Νόμο 4782 (ΦΕΚ36Α'/2021) και συγκεκριμένα στην παράγραφο 17 του άρθρου 211, προστέθηκε διάταξη, σύμφωνα με την οποία ανατίθεται στην Υπηρεσία Οδικών Τελών - Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Οδικών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών «η αρμοδιότητα έκδοσης ενιαίας κάρτας για τη διέλευση των Ατόμων με Αναπηρία (Α.με.Α.) από όλους τους αυτοκινητόδρομους με διόδια. Η ενιαία κάρτα εκδίδεται μέσω κατάλληλης ηλεκτρονικής εφαρμογής από την Υπηρεσία Οδικών Τελών. Με Υπουργική Απόφαση καθορίζονται τα δικαιολογητικά για την έκδοση της ενιαίας κάρτας, τα οποία υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην

Υπηρεσία Οδικών Τελών - Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Οδικών Υποδομών. Η ενιαία κάρτα, μετά την έκδοσή της, αποστέλλεται ταχυδρομικά προς τους δικαιούχους από την Υπηρεσία Οδικών Τελών. Η κάρτα εμπεριέχει φωτογραφία του Α.με.Α. καθώς και τον αριθμό κυκλοφορίας του οχήματος. Το δε Α.με.Α πρέπει να επιβαίνει στο όχημα κατά τη διέλευση. Η διέλευση ελέγχεται και δεν θα είναι αυτόματη.».

Η ενιαία κάρτα θα φέρει τη φωτογραφία του ατόμου με αναπηρία καθώς και τα στοιχεία του οχήματος, κατ' αντιστοιχία των στοιχείων που φέρει και το μέχρι σήμερα ισχύον Δελτίο Στάθμευσης Ατόμων με Αναπηρία.

Παρόλα αυτά, καθώς πρόκειται για μία νέα διαδικασία που σκοπό έχει τη βέλτιστη δυνατή εξυπηρέτηση των Ατόμων με Αναπηρία, οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών θα βρίσκονται σε διαρκή συνεργασία με τους επίσημους Φορείς εκπροσώπησης των Ατόμων με Αναπηρία και όπου κριθεί σκόπιμο θα πραγματοποιηθούν διορθωτικές ενέργειες, τηρουμένων, όμως, των νομοθετικών περιορισμών που υφίστανται.

Τέλος, θέτουμε υπόψη σας ότι η θέσπιση της ενιαίας κάρτας διέλευσης και η έκδοση αυτής με σαφή και αδιάβλητα κριτήρια, θα αποτελέσει κίνητρο για την εφαρμογή, στο πλαίσιο του εφικτού, ακόμα καλύτερης εκπαιδευτικής πολιτικής από τις εταιρείες Παραχώρησης.

Ο Υπουργός

Κωνσταντίνος Αχ. Καραμανλής

Εσωτερική διανομή:

Ιδιαίτερο Γραφείο Υπουργού Υποδομών & Μεταφορών